

Fietsen voor Natuur

Beweging werkt

Studiedag Departement Onderwijs en Vorming
Brussel , 12 februari 2019

Overzicht

- 🚲 Inleiding
- 🚲 Deelprojecten
 - 🚲 Activiteiten
 - 🚲 Logistiek
 - 🚲 Klimaat en milieu
 - 🚲 Sensibilisering
- 🚲 Partners
- 🚲 Future planning

Wens

- ⊙ Veilige en gezonde schoolomgeving
- ⊙ Maatschappelijk belang
- ⊙ Problemen auto's en verkeersdrukke aanpakken
- ⊙ Uitwerken via
 - 🚗 Betere circulatie
 - 🚗 Veiligheid
 - 🚗 Gezondheid en welzijn
 - 🚗 Klimaat en milieu

Vraag

- Wat draagt bij tot een beter welzijn?

Comfort

vs.

Veiligheid
Klimaat
Milieu
Gezondheid

Studie

- Hoge tol
 - 🚗 Toename roetdeeltjes in urine schoolgaande kinderen
 - 🚗 Slechte luchtkwaliteit in en rond scholen
 - 🚗 Toename verkeersdrukke, stress, verstikking, afname veiligheid en welzijn
- Nood aan verandering mindset
- Inbouwen actieve verplaatsingsvormen
- Infrastructurele aanpassingen
 - 🚗 Degelijk fietsbeleid
 - 🚗 Kiss & ride verplaatsen
 - 🚗 Autovrije zones, fietscorridors, ...

Nood aan een breed draagvlak

- Overkoepelend werken noodzakelijk (over scholen heen)
 - 🚫 Breder kader
 - 🚫 Structurele ondersteuning en opvolging
 - 🚫 In belang van iedere school en iedereen
 - 🚫 Samenwerken
 - 🚫 Beleidsinfiltratie
- Krachten bundelen
- Sociale cohesie

Fietsen voor **Natuur**

Natuur

Allerbelangrijkste hoofdstad op onze wereld

Drievoudige waardevolle bijdrage:

aan de natuur binnenin jezelf

die van een andere persoon

aan de gehele omgeving

DUURZAAMHEID

Fietsen voor Natuur

- Sinds 2003
- Vanuit educatief, gezondheids-, klimaat en milieustandpunt
- Vanuit pragmatische en budgetvriendelijke oplossing
- Met visie:
 - 🚲 Vakken clusterend
 - 🚲 Vakoverschrijdend
 - 🚲 Brede school
 - 🚲 Ambassadeur naar andere scholen i.s.m. externe partners

Activiteiten

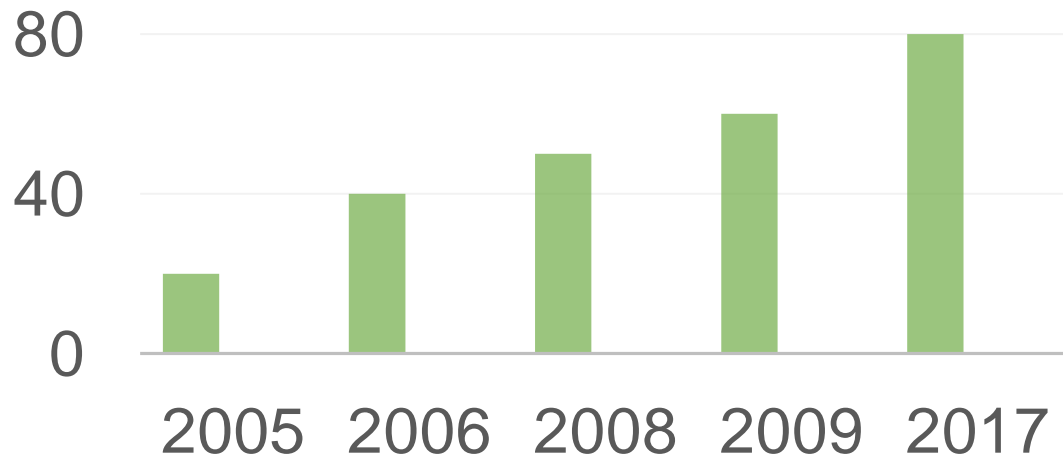
- Fiets- en lunchpauze in de natuur
- Run & bike
- L.O.-verplaatsingen
- Educatieve fietstochten
- Fietsverplaatsing en –activiteit op sportdag
- Didactische fietsuitstappen
- Alternatief voor studie
- Integratie van verkeerseducatie en veiligheid in activiteiten

Materiaal en onderhoud

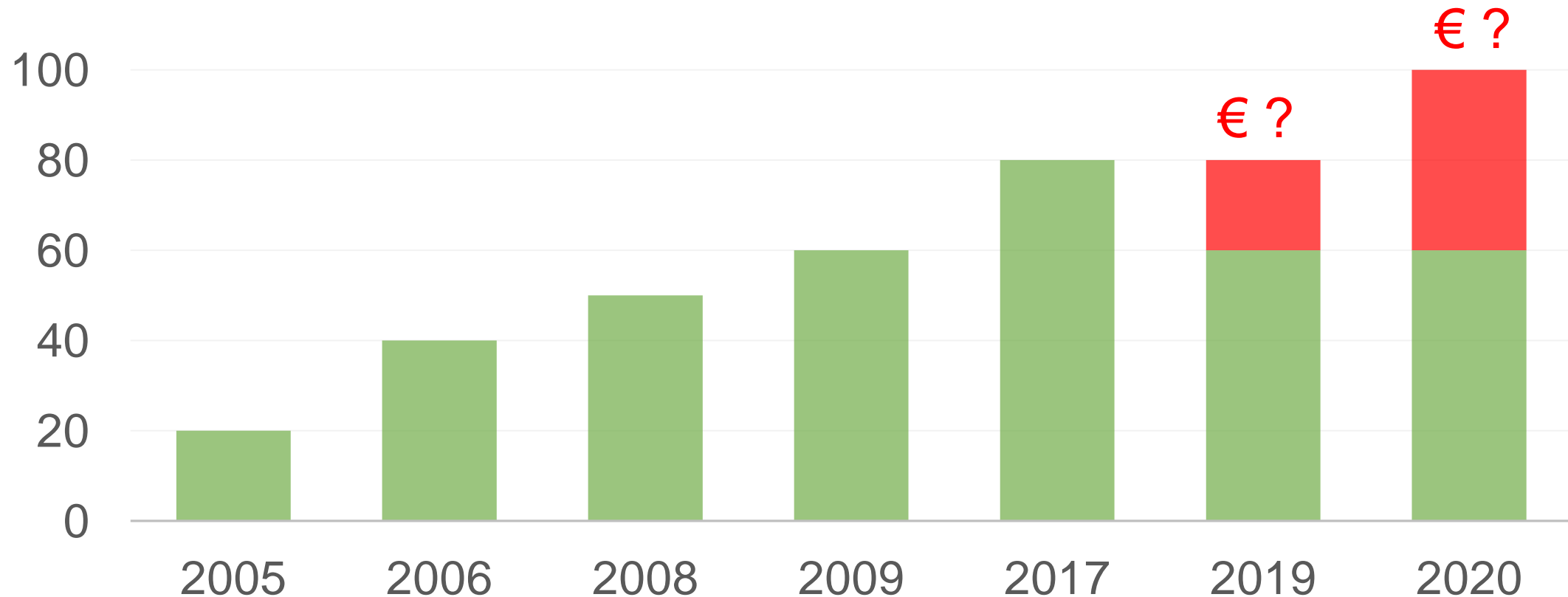

🚲 80 schoolfietsen

Materiaal en onderhoud

- ⊙ Intens gebruik \Rightarrow tekort aan fietsen
- ⊙ Dringend nood aan extra externe logistieke ondersteuning

Fietsatelier afdeling mechanica

LOGISTIEK

Fietsenstalling

- Grote fietsenstalling: 2 verdiepen – fietsrekken = dubbel stapelsysteem per verdiep - plaats voor 500 fietsen
- 2 extra fietsparkeerplaatsen voorkant school
- Totale parkeercapaciteit = 550 fietsen

Klimaat en milieu

- Milieubewustzijn aanwakkeren tijdens activiteiten
- Deelname aan klimaatflandriens (dikketruiendag)

Sensibilisering

Beloningsacties

- 🏆 Zichtbaarheid (schenking politie LRH)
- 🏆 Gezonde voeding (schenkingen Maya seitanmakerij, LIDL)
- 🏆 Plantenasiel Hasselt
- 🏆 Hast (bv. sleutelhangers afdeling mechanica)

Sensibilisering

- 🚲 Pluim voor personeel en leerlingen

Sensibilisering

- 🚲 Fietsen en kunst: “*De Fietskroonronde*”
 - 🎨 Project Ring-Ring (ism dienst cultuur Hasselt – kunstenaarscollectief LABO)

Sensibilisering

- 🚲 De Fietskroonronde: een klimaatverhaal

PELOTON HAST 2017-2018

Project	Afstand
Fiets- en lunchpauze in de natuur	2 500 km
Run & bike	5 000 km
L.O.-verplaatsingen	112 000 km
Educatieve fietstochten	10 000 km
Fietsen tijdens sportdag	60 000 km
Dagelijkse verplaatsingen leerlingen	80 000 km
Dagelijkse verplaatsingen personeel	151 886 km
TOTAAL	421 386 km

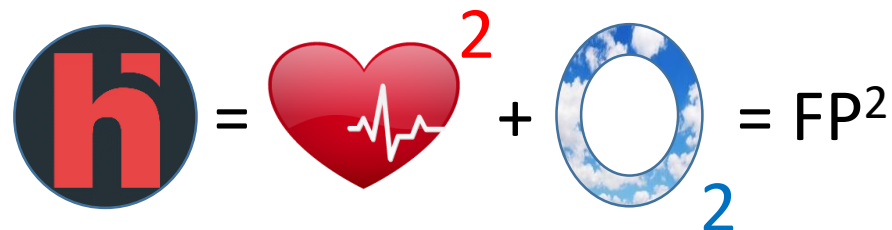
Bijdrage aan klimaat, milieu, gezondheid en veiligheid

onze schoolbijdrage: **h** = groenO²

10,5 keer rond de aarde (2017-2018)

“een voorbeeld en inspiratiebron”

Externe partners

- ⊙ 2003 – UHasselt
- ⊙ 2005 – Fietsbasis vzw
- ⊙ 2014 – Velocitie

Partners

🕒 2016
Luminus
Smartflower

Aandeel
Wind
Together
€ 125

LUMINUS FELICITEERT

HET HAST KATHOLIEK ONDERWIJS

van HASSELT

voor haar/zijn betrokkenheid en
deelname aan de

**Luminus Smartflower
wedstrijd van 2016**

○ ●
Samen maken we het verschil

Partners

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

PARTNERS

PARTNERS

Toekomst

- ⊙ Groei in huidige projecten verder zetten
- ⊙ Uitbreiding aankoop schoolfietsen
- ⊙ Zoektocht naar budgetvriendelijke, duurzame, kwaliteitsvolle fietsen op maat van de school
- ⊙ Hoop op meer logistieke en structurele ondersteuning
- ⊙ Fietsambassadeurs
- ⊙ Sensibiliseren en uitbreiding partners
- ⊙ Fietsrouteplanning
- ⊙ Fietsbeleid en fietsvriendelijke school

Fietsen voor **Natuur**

- 🚲 Dank voor uw steun en interesse!

HET AANBOD VAN DE VLAAMSE STICHTING VERKEERSKUNDE

IS MIJN SCHOOL ER KLAAR VOOR?

Wegcode en organisatie in het verkeer

[Lesfiches](#)

IS MIJN SCHOOL ER KLAAR VOOR?

Verzekering en aansprakelijkheid

Geen normen voor aantal begeleiders

Bij aansprakelijkheid:

- Schoolactiviteit?
- Afspraken?
- Ervaring van leerlingen (bv. leeftijd) in relatie tot de taak

IS MIJN SCHOOL ER KLAAR VOOR?

Aankoop van materialen

Slimme Mobiele Scholen (SMS)

tot 700 euro subsidie

IS MIJN SCHOOL ER KLAAR VOOR?

Fietsvaardigheid in groep

Verkeersweken met o.a. workshop velovaardig voor de 1ste graad

IS MIJN SCHOOL ER KLAAR VOOR?

Begeleiding op maat voor leerkrachten

Gratis

Vanaf 10 leerkrachten

Thema te bepalen

MEER INFO?

erik.thys@vsv.be

bart.nobels@vsv.be

www.verkeeropschool.be

mooëv

zet je school in beweging

Waarom actieve verplaatsing?

- Sneller op bestemming
- Gezondheidsvoordelen
- Ecologische manier van verplaatsen
- Trainen van fietsvaardigheid in het verkeer
- Een groep fietsers is beter zichtbaar dan een enkele fietser
- Sociaal contact voor jezelf en anderen.

Hoe fietsen promoten bij jongeren?

- Veilige fietsroute
- Ouders betrekken – ouders rolmodel
- Fiets- en verkeersvaardigheden verbeteren
- Sociaal contact: meer naar school fietsen als ook vrienden met de fiets naar school gaan

Verkeersveiligheid, veilige route naar school en vaardigheden bepalen zelfstandige mobiliteit

Fietsen stimuleren = stimuleren van de zelfstandige mobiliteit

Organisatie van actieve verplaatsing

Waaraan kan je werken om actieve verplaatsing te stimuleren?

- Praktijkoefeningen fietsvaardigheid en verkeer
- Actieve en veilige verplaatsingen tijdens de schooluren voor buitenschoolse activiteiten
- Vervoerkeuze in kaart brengen
- Een veilige schoolomgeving en een veilige woon-schoolroute
- Fietspooling stimuleren
- Zorgen voor een kwaliteitsvolle fietsenstalling
- Organiseren van sensibiliserende acties

MOEV.BE – Projecten

BEWEEG MEE!

ACTIVITEITEN

PROJECTEN

MATERIALEN

Home • Projecten • [Bike@school](#)

Handleiding

Praktijkfiches

Materiaalpakket

Ondersteuning/Laat je zien-actie

Uitdagingen

Vorming

BIKE@SCHOOL

Fietsvaardigheden van de leerlingen versterken.

- voor alle leerlingen;
- aandacht voor fietsvaardigheden (alle niveaus);
- moev.be/projecten/bikeatschool

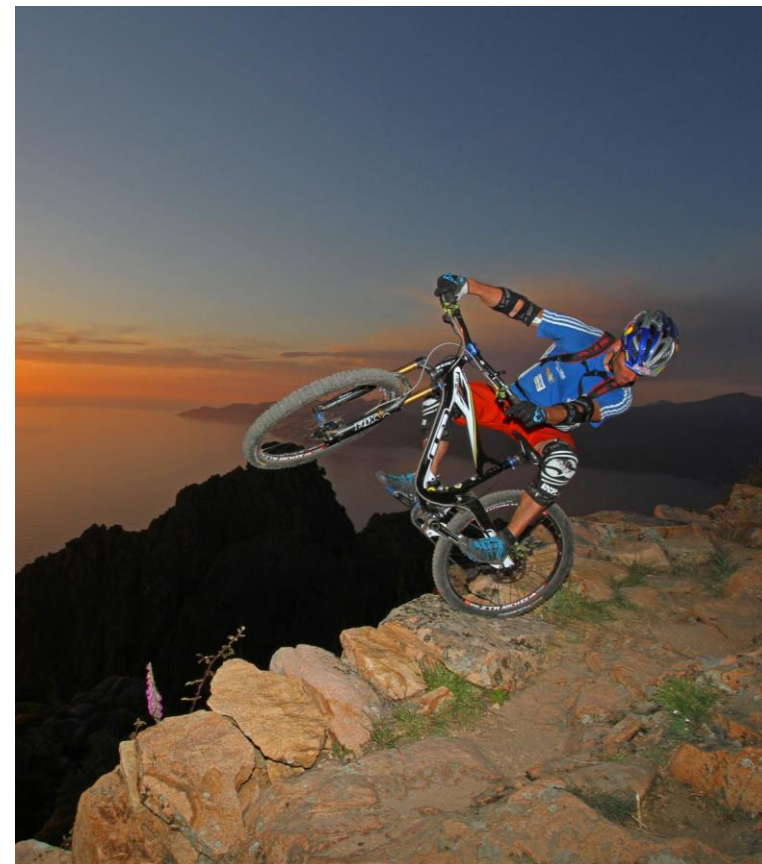
Peter = Kenny Belaey

meervoudig wereldkampioen trial bike!

I.s.m.:

#bikeatschool

Educatief materiaal

Handleiding voor de leerkracht Praktijkfiches en themafiches

- 1 testfiche
- 4 fiches met oefeningen voor de minder vaardige fietser
- 4 fiches met oefeningen voor de hele klas
- 1 fiche trial bike in de turnzaal
- 2 themafiches: “dode hoek” en “veilig naar school”

I.s.m.:

BIKE SCHOOL PRAKTIJKFICHE FIETSVAARDIGHEID
LES 0: STUURVAARDIGHEIDSTEST

Deze lesfiche geeft per module praktische activiteiten voor wie zelf aan de slag wil gaan met fietsvaardigheidstraining. Je kan ook de uitgebreide handleiding voor fietsvaardigheid secundair onderwijs en de lesfiches voor meer.

Doel:
hobby
Doel:
Mater:
2 hok
7 blok
graad

BIKE SCHOOL RELATIE TOT VERKEERSITUATIE
LES 0: STUURVAARDIGHEIDSTEST

1. **Fietscontrole:** de uitrusting en de toestand waarin een fiets verkeert, zijn van groot belang voor de veiligheid in het verkeer.
2. **Smalle doorgang:** de leerling moet aantonen dat hij op een smalle strook, zoals die wel eens voorkomt op het platteland of op niet geschikte wegen, het evenwicht kan behouden.
3. **Cirkel rijden met één hand:** Tijdens de cirkelrit wordt het doel:

DOELSTELLING

Testen van de fietsvaardigheden: Cirkel met 1 hand kunnen fietsen

- Sitommen tussen paaltjes
- Over een plank rijden
- Acht rijden
- Omsijken en van rijstrook wisselen
- Over een hellend vlak rijden
- Remtest

Stuurvaardig maakt duidelijke leerlijnen er is uit.

- De leerling heeft hand en in te oefen
- De fietsvaarleringen in de volgende paragraaf

De ADAC (die typisch) waarmee de wordt, oecan

1. **Fietscontrole:** aantonen de uitrusting van fiets voordeel
2. **Over een smalle doorgang:** 15 cm breedheid die nooddoorgang is. Als er geen ook gelykt: blokken (ca. 10 cm breed)

BIKE SCHOOL CONTROLE FICHE
LES 0: STUURVAARDIGHEIDSTEST

Observeerder: _____
Uitvoerder: _____

OEFENING	CONTROLE	GELUKT
1. Over een plank rijden of door een smalle doorgang rijden	De leerling moet over de hele lengte met beide wielen op de plank blijven rijden, indien er geen plank is, een smalle doorgang maken met behulp van houten blokken of vloerplanken.	☐
2. Cirkel rijden met één hand	De leerling moet het voorwiel opstelen, verplaatsen en neerzatten zonder te stoppen en zonder het voorwiel te laten vallen (handen aan stuur mag).	☐
3. Acht rijden	De leerling moet, zolang het aangegeven rijspoor blijft, zonder voet aan de grond te zetten.	☐
4. Sitommen tussen paaltjes	De leerling moet tussen de paaltjes rijden zonder een voet aan de grond te zetten en zonder de paaltjes te raken.	☐
5. Omsijken en van rijstrook wisselen	De leerling kijkt om over de linkerschouder, zegt wat er op het bordje staat en blijft daarbij tussen de grenslijnen (aangeduid met de leegtes).	☐
6. Over een hellend vlak rijden	De leerling moet over de hele lengte met beide wielen op het hellend vlak blijven rijden.	☐
7. Remtest uitvoeren	De leerling fietst voort door tot aan het hok en komt in het hok tot stilstand zonder de bus of stop weg te stoten.	☐

Opmerkingen:

SVS 4 | stuurvaardigheidstest - controle fiche

Materialenpakket

- een brug
- een wiplank
- een smalle rijplank
- een schuine rijplank
- een tramspoor
- een schansconstructie
- verkeersborden
- 5 trial bikes met helm

Één pakket per provincie.

CASA
MONTY

BIKE@SCHOOL

Kenny's challenges

→ Meer vaardige leerlingen

Aanleren skills met gewone fiets, bmx of trial bike

- 7 [uitdagingen](#)
- Deel filmpjes van jouw leerlingen op sociale media
 - #schoolinbeweging
 - #bikeatschool
 - #belaeykenny

Vorming trial bike

→ Leerkrachten

- Najaar 2019
- In elke provincie
- [Bike trial in de turnzaal](#)

Trial bike:

- Meest technische fiets sport
- Evenwicht en correcte uitvoering

Belaey Trials Academy

BIKE@SCHOOL

Actiefiches

- Ouderbetrokkenheid;
- Ondersteunende actiefiches;
- Bike@school ondersteunt je school met:

Fietspooling

Zichtbaarheid

- Laat je zien actie van MOEV

Onze school : actieve verpla en fietsvaardi

Onze school doet dit schooljaar school-project van MOEV. Bike@school fietsen en heeft aandacht voor verkeer wil alle leerlingen fietsvaardiger maken de fiets naar school te komen.

Waarom met de fiets naar school

- Leerlingen die met de fiets naar school bewegen meer.
- Meer fietsers = minder auto's op de weg.
- Leerlingen leren zelfstandig zijn en verkeersgevoel.

Wat kan jij als ouder doen?

- Zorg voor een geschikte en veilige (helm en verlichting) voor je kind.
- Ga je samen ergens naartoe? Neem de fiets. Zo kan je zelf de vorderingen van je kind volgen.
- Zoek samen met je zoon of dochter naar school en oefen deze samen. Identificeer de gevaarlijke punten.
- Je zoon/dochter is klaar om met de fiets te gaan? Ga op zoek naar andere jongeren die fietsen naar school.

FIETSPooling BIKE

De school kan 'pooling' organiseren

Fietspooling - wat?

Kleine groepjes jongeren uit dezelfde buurt of school. Ze stappen of fietsen al dan niet een volwassene via een afgesproken route het aan te raden dat ze een fluo-hesje én kiezen voor poolen is kiezen voor een auto's in de schoolomgeving en op straat. Fietspooling sluit mooi aan bij de nieuwe 'schoolstraat' - meer info: www.paraat.be

Fietspooling - waarom?

Het organiseren van een fietspool kan heel leuk met de fiets naar school komt gevoeliger groep werkt motiverend.

Fietsen is een gezond en goedkoop alternatief. Bovendien is fietsen ook vaak de snelste manier om te geraken.

Fietsen in groep heeft nog voordelen:

- het is leuker en de motivatie om te fietsen is er is meer sociaal contact;
- een groep fietsers is beter zichtbaar voor andere fietsers;
- automobilisten rijden voorzichtiger in een groep.

Fietspooling - hoe?

Om een fietspool te organiseren, ontwikkel een stappenplan.

ZICHTBAARHEID BIKE@SCHOOL

Laat je zien op de fiets! Pimp je fiets, maar ook jezelf.

Kwetsbare weggebruikers

Kinderen en jongeren behoren tot de grootste risicogroepen in het verkeer. Door hun kleinere gestalte zijn ze minder goed zichtbaar voor voertuigbestuurders. Ze hebben ook zelf maar een beperkt inzicht in verkeerssituaties. Het inschatten van de snelheid en de afstand van een voertuig is voor hen vaak moeilijk.

De donkere herfst- en wintermaanden en het slechte weer leiden tot nog minder zichtbaarheid in het verkeer. Dit vraagt aandacht voor het thema 'zichtbaarheid op de weg'.

In tegenstelling tot in het basisonderwijs dragen in het secundair onderwijs maar weinig leerlingen fluorescerende of reflecterende materialen wanneer ze met de fiets of te voet naar school komen. Ook bij een klas/schooluitstap is hier weinig aandacht voor. Het fluo-hesje is niet populair bij leerlingen in het secundair onderwijs.

Enkele cijfers: stijging van het aantal verkeersslachtoffers vanaf de leeftijd van 12 jaar. Aantal verkeersslachtoffers per 100.000 inwoners naargelang de leeftijd en het geslacht (0-14 jaar) (2015-2017).

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium)

MOEV.BE – Projecten